

Bálványos Huba

Az ex libris gyakorlati célt szolgáló grafika, akárcsak édestestvére, az alkalmi grafikai lap. Évszázadok során annyi vonzó tulajdonságot vett fel, annyi ötlet kifejezésére vált alkalmassá, hogy alig van grafikusművész, aki legalább ideig-óráig nem került volna vonzásába. Ilyen Bálványos Huba is (Budapest, Ringló u. 119. 1221), aki Budapesten született 1938. június 7-én. A művészeti gimnázium elvégzése után került a Képzőművészeti Főiskolára, ahol festőként indult: mesterei *Pap Gyula*, *Szőnyi István* és *Pór Bertalan* voltak. Egy barátjának ösztönzésére azonban érdeklődése a vonalművészet felé fordult. A grafika területén *Ék Sándor* volt a vezetője, szabad teret engedve fejlődésének, miközben az alapokat *Rozanits Tibortól* és *Raszler Károlytól* sajátította el. 1962-ben kapta kézhez diplomáját a sokszorosító grafikai szakon. Dolgozott a kecskeméti és a nagymarosi művésztelepen, majd egy év múlva visszakerült a Képzőművészeti Főiskolára óraadó tanári minőségben. Jelenleg a Budapesti Tanítóképző Főiskola docenseként tevékenykedik.

1968 és 1971 között Derkovits-ösztöndíjban részesült, 1979-ben megkapta a Munkácsy-díjat, külföldön pedig a Firenzében elnyert *Monte dei Paschi di Siena* érem jelezte művészetének megbecsülését. Mintegy félszáz kiállításon szerepelt, hogy megvalósítsa bevallott célját: „Gyarapítani a képzőművészethez legalább barátságosan közeledő emberek számát”. Az utóbbi években műveinek egyik legnagyobb bemutatóját a miskolci József Attila Városi Fiókkönyvtár rendezte meg kiállítóteremben, ahol litográfiáit, ofszet-nyomatait és tusrajzait láthatta a közönség. A hatvanas évek közepén a művész kapcsolatba került a hazai kisgrafika-barátokkal, s ekkor foglalkozott művészetével a *Kisgrafikai Értesítő*ben a folyóirat

szerkesztője, *Galambos Ferenc* is, aki egyebek között azt emelte ki, hogy kisgrafikáiban „... a megfogalmazásbeli változatosság éppen úgy megtalálható, mint a sommázó hajlam, a kompozíció szigorú rendje éppen úgy, mint a vonalak lüktető, életteljes ritmusa”.

Kisgrafikáinak témaköre igen változatos: természeti formák, növények, állatok, emberi figurák, aktkompozíciók, sokszor groteszk megjelenítésben. Valamennyi alkotásának közös jellemzője a vonalak kiemelkedő szerepe és a nagy művészekre jellemző alázat, amellyel témáihoz nyúl. Munkásságában a kisgrafika szerény helyet foglal el, sőt e téren az említett írás után hosszú szünet következett kisgrafikai tevékenységében. Bálványos Huba ennek okát is megjelölte: A kisgrafika-barátokkal történt kapcsolatfelvétel után a műkedvelő exlibris-készítők mintegy viszonzásképpen, kétségkívül jó szándékkal, de nagy esztétikai tájékozatlansággal, elárasztották a művészt olyan dilettáns alkotásokkal, amelyek őt inkább taszították, mint közelebb hozták a kisgrafika csodálatos világához. Nagy a szakirodalom művelőinek és a zsűritagoknak a felelőssége: az ő kötelességük gátat szabni a dilettantizmus áradatának, és megvédeni a kisgrafika birodalmát a sikerre tehetség és tudás nélkül áhítozók behatolásától. Több mint másfél évtizeddel az említett találkozás után a *Kisgrafika* folyóirat ismét foglalkozott Bálványos Hubával, és most *dr. Soós Imre* rokonszenves írása igyekezett hidat építeni a művész és az igényes kisgrafika-barátok közé, remélhetőleg sikerrel. Bálványos Huba ismét jóindulattal fordul a könyvjegyek világa felé, amit az a körülmény is jelez, hogy napjainkban a könyvjegyeket népszerűsítő egyik rangos bemutatón az ő hozzáértése szabta meg a mércét.

Semsey Andor